

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen / Bachelor of Arts in Theology and Religious Studies (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Leuven

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
31 maart 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
accreditatiebesluit	
(003506)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als goed
4	
	De opleiding streeft naar een uitgesproken integratie of 'verknoping' van theologie en religiewetenschappen. Centraal hierbij is dat de theologische en de religiewetenschappelijke benaderingen vruchtbaar kunnen samengaan, en erbij winnen als ze dit uitdrukkelijk doen. Een typerend accent is ook de uitgesproken hermeneutische aanpak. De opleiding wil 'bodembedekkend' zijn, d.w.z. dat ze studenten inleidt in de theologische en religiewetenschappelijke disciplines. Recent heeft een verbreding van de doelstelling van de opleiding plaatsgevonden. De centrale idee is dat de theologische en de religiewetenschappelijke benaderingen vruchtbaar kunnen samengaan, en erbij winnen als ze dit uitdrukkelijk doen. Deze expliciete optie is het gevolg van een bewust gedragen reflectieproces in de voorbije jaren. De visitatiecommissie respecteert deze ambitie en verstaat de logica ervan in het licht van meer recente ontwikkelingen in het theologisch wetenschapsgebied. De commissie heeft wel enige vragen bij de uitwerking ervan. De commissie is derhalve van oordeel dat verdere uitkristallisering van dit centrale idee nodig is. De bacheloropleiding is Nederlandstalig en kent daarnaast een Engelstalige variant. De Engelstalige variant is meer theologisch ingevuld. De Engelstalige variant kent drie extra leerresultaten waardoor aansluiting wordt gevonden bij de voorkennis van de buitenlandse studenten en het toepassen van de verworven kennis op specifieke maatschappelijke problemen in hun land van herkomst. De doelstellingen zijn op een heldere manier vertaald naar een reeks concrete leerresultaten. Ze zijn ook in lijn met het Vlaamse kwalificatieraamwerk en een adequate vertaling van de domeinspecifieke leerresultaten. Met name de leerresultaten van de bacheloropleiding aan de KU Leuven vond de commissie ambitieus.

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als goed

Programma

Het bachelorprogramma omvat 180 studiepunten. Het grootste deel van de vakken is door iedereen te volgen. Studenten kunnen een keuzepakket van 32 studiepunten samenstellen, al wordt ook dit tot bepaalde domeinen beperkt.

De studenten worden ingeleid in de verschillende facetten van de christelijke godsdienst. Daarbij wordt ook ingespeeld op de groeiende onbekendheid met de christelijke traditie. In andere vakken wordt het verschijnsel religie vanuit een buitenstaanderperspectief benaderd. Hierin komen ook andere wereldgodsdiensten, en de interreligieuze dialoog, aan bod.

Studenten leren de opgedane inzichten toepassen op religieuze, levensbeschouwelijke en maatschappelijke problemen. Ook hun onderzoekshouding wordt gestimuleerd.

Kennis wordt voor een groot deel via hoorcolleges overgebracht. Deze zijn zo veel mogelijk gericht op activerend leren: studenten moeten bijvoorbeeld presentaties houden, discussievragen voorbereiden, een essay schrijven of een blog bijhouden. In een aantal vakken wordt een deel van de lesuren ingevuld als werkcollege of seminarie. Het studiemateriaal is adequaat en het elektronische leerplatform wordt frequent gebruikt. Studenten kunnen gebruik maken van een uitgebreid aanbod aan uitwisselingsakkoorden met partners uit heel Europa.

Er bestaat een traject voor zowel zij-instromers (met een aangepast programma) als voor Nederlandstalige werkstudenten (voor wie volledig uitgebouwde zelfstudiepakketten beschikbaar zijn).

Beoordeling en toetsing

Een meerderheid van de vakken wordt mondeling geëxamineerd, vaak in combinatie met (in de loop van het jaar gemaakte) werkstukken en/of presentaties. In de eerste opleidingsfase van de bachelor worden jaarlijks drie tussentijdse toetsen georganiseerd. Na zo'n tussentijdse toets is er steeds individuele feedback voorzien.

Begeleiding en ondersteuning

De opleiding is gehuisvest in het hartje van Leuven. De infrastructuur is up-to-date. Studenten kunnen terecht in een internationaal gerenommeerde theologische bibliotheek. De lesgevers en ondersteuners doen het nodige om studenten wegwijs te maken. Ook kan beroep gedaan worden op een studietrajectbegeleider. De visitatiecommissie stelde een klantvriendelijk klimaat in de opleiding vast, waarin studenten zich thuis voelen en een laagdrempelig contact met hun docenten onderhouden.

De commissie stelt vast dat er een duidelijk didactische visie bestaat met een brede waaier aan onderwijs- en leervormen. Het studiemateriaal is adequaat en ook van het elektronische leerplatform wordt frequent gebruik gemaakt. De commissie concludeert dat de studeerbaarheid van de bachelor globaal genomen goed is. De opleiding heeft een aanvaardbaar doorstroomrendement.

Het Engelstalige bachelorprogramma heeft quasi dezelfde opbouw als de Nederlandstalige variant.

Studenten voelen zich zeer thuis in de Faculteit. De groepen zijn kleinschalig en het contact met de professoren laagdrempelig.

Pagina 3 van 8 De commissie waardeert in het bijzonder de functie van de bibliotheek als stimulerende leeromgeving. Ondanks de gesignaleerde werkdruk vindt de commissie de kwantiteit van het personeel voldoende.

De commissie is tevreden over de didactische kwaliteiten van het personeel. De commissie stelt tevens vast dat er een grote diversiteit aan vakinhoudelijke deskundigheid onder de docenten bestaat (met recent nog de invulling van een vacature op het domein van de empirische theologie).

De commissie stelt vast dat de aandachtspunten van de vorige visitatie ter harte zijn genomen.

De commissie komt tot de score goed. Ze ziet veel positieve elementen in het bachelorprogramma, al onderlijnt ze wel dat de gesignaleerde onhelderheid in de vertaling van het profiel (de verknoping van theologie en religiewetenschap) in de praktijk van het onderwijs nog verder uitgeklaard moet worden.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als goed

Het slaagpercentage in de bacheloropleiding is behoorlijk. De voorbije jaren behaalde gemiddeld 70% van de generatiestudenten het diploma. De commissie heeft kunnen vaststellen dat het programma zeker studeerbaar is.

De bacheloropleiding bereidt in eerste instantie voor op een aansluitende master. Nagenoeg geen afgestudeerde bachelors betreden onmiddellijk de arbeidsmarkt.

Zich baserend op de gesprekken ter plaatse en inzage van de examens, acht de commissie de afgestudeerde bachelors in staat om een masteropleiding in hetzelfde vakgebied aan te vatten.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen / Bachelor of Arts in Theology and Religious Studies (academisch gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als goed.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

betreffende de accreditatie van de Bachelor of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen / Bachelor of Arts in Theology and Religious Studies (academisch gerichte bachelor) van de Katholieke Universiteit Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienstwetenschappen/ Bachelor of Arts in Theology and Religious Studies (academisch gerichte bachelor) georganiseerd door de Katholieke Universiteit Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Leuven zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is goed.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 31 maart 2015

De NVAO
Voor deze:

Dr. A. H. Flierman
(voorzitter)

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 26 maart 2015 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het ontwerp accreditatiebesluit.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Goed
3. Gerealiseerd eindniveau	Goed
Eindoordeel	Goed

Naam instelling	Katholieke Universiteit Leuven
Adres instelling	Naamsestraat 22 - bus 5000 3000 LEUVEN
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor of Arts in de godgeleerdheid en de godsdienswetenschappen Bachelor of Arts in Theology and Religious Studies
Niveau en oriëntatie	academisch gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands en Engels
Vestiging(en) opleiding	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	2014 – 2015
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	30 – 09 – 2015
(Delen van) studiegebied(en)	Godgeleerdheid, godsdienswetenschappen en kerkelijk recht
ISCED benaming van het studiegebied	Arts and humanities – Humanities (except languages) – Religion and theology

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

In onderstaande leerresultaten moet 'theologie' als verstaan worden als 'christelijke theologie'.

1. Kennis van en inzicht hebben in de theologie in haar onderscheiden subdisciplines (bijbelwetenschap, geschiedenis van kerk en theologie, systematische theologie, theologische ethiek, praktische en pastoraaltheologie).
2. Kennis van en inzicht hebben in de basisbegrippen en - methodes van de theologie in haar onderscheiden methodologische invalshoeken (de systematisch-hermeneutische invalshoek; de historisch-hermeneutische invalshoek en de praktisch-hermeneutische invalshoek).
3. Kennis van en inzicht hebben in de wereldreligies en in de basisbegrippen - en methodes van de godsdienstwetenschappen.
4. Een basiskennis bezitten van inzichten en - methodes van relevante wetenschappen voor de theologie en de religiestudies.
5. Kennis van en inzicht hebben in de complexiteit van de multiculturele en multireligieuze samenleving. Inzicht en vaardigheden bezitten met betrekking tot de interreligieuze en interlevensbeschouwelijke dialoog.
6. De voortdurende wisselwerking tussen Bijbel, traditie, theologie, geloof, kerk, cultuur en maatschappij inzien en het belang ervan kunnen verwoorden.
7. Op begeleid-zelfstandige wijze relevante onderwerpen, thema's, problemen, vragen en uitspraken analyseren, in een ruimer verband van kerk en samenleving kunnen plaatsen, kritisch beoordelen, erover communiceren en reflecteren met betrekking tot zichzelf.
8. Primaire en secundaire literatuur bij voorkeur in originele talen lezen en (onder begeleiding) kunnen verwerken.
9. Op begeleid - zelfstandige wijze een onderzoeksvraag kunnen formuleren, kritisch onderzoek verrichten en dat weer geven in een tekst van beperkte omvang.
10. Een wetenschappelijk verantwoorde onderzoekshouding bezitten.
11. Zelfstandig en in groep kunnen werken. Een verantwoordelijke rol kunnen opnemen ten aanzien van anderen en de te bekomen resultaten.

Voorzitter:

- Prof. dr. em. Henk Witte, bijzonder hoogleraar op de Xaverius-leerstoel bij de Tilburg School of Catholic Theology;

Leden:

- Prof. dr. Jan van der Watt, hoogleraar Exegese van het Nieuwe Testament en Bronteksten van het Christendom aan de Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Caroline Vander Stichele, universitair docent Religiestudies aan de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. em. Monique Foket, emeritus hoogleraar pastoraaltheologie en godsdienstdidactiek aan de Université catholique de Louvain (onderwijsdeskundige);
- Marjolein Klapwijk, bachelorstudent aan de Evangelische Theologische Faculteit (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Peter Daerden, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.